

L'IES José Marhuenda Prats (el Pinós, Alacant) i l'Aula del futur Inspira21 “Experiències vives i transformacions inspiradores. Un pas més en la innovació educativa”

”

La nostra Aula del Futur se situa a l'IES José Marhuenda Prats, únic Institut que hi ha a la localitat del Pinós, de 7.966 habitants, segons el padró de [l'INE](#) de 2019, situat a la comarca de les Valls del Vinalopó a la província d'Alacant. Naix com a evolució i continuïtat del PIIE anterior que teníem al centre: “Respira 21: un espai i metodologia adaptats al nostre centre”, que sorgia arran del desig i la necessitat d'un grup de professors que apostàvem per una nova manera de fer les coses que fora atractiva per als nostres alumnes i que els desenvolupara la curiositat i les ganes d'aprendre i treballar. Així, ens vam embarcar en un nou projecte amb la intenció de revolucionar diferents aspectes del procés d'ensenyament-aprenentatge al nostre centre, inclosa la nova disposició de l'aula per tal que ens i els servira de recurs inspirador. Per aquest motiu vam elaborar una estructura per al nostre PIIE que contenia 5 passes: en primer lloc volíem un **Canvi en la metodologia**, que ens permetera treballar l'Aprenentatge Cooperatiu i l'Aprenentatge basat en projectes, **Integrant**, en segon lloc **les TIC**, introduint, en tercer lloc, un **Canvi en l'espai** amb la intenció de fer que el nostre alumnat es transformara de passiu en actiu; en quart lloc, una **Avaluació de qualitat** i finalment, en cinqué lloc, **Difondre els resultats** per mostrar el treball fet i intentar contagiar la comunitat educativa de les nostres inquietuds i motivacions.

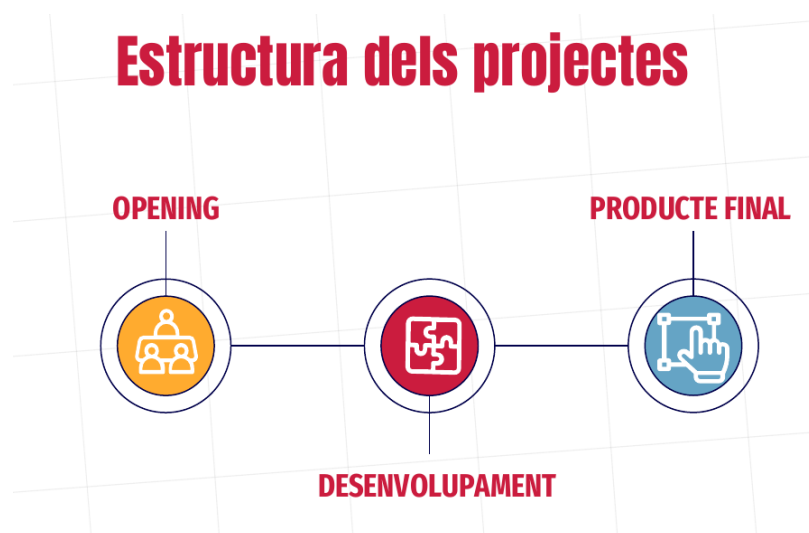

El curs 2020-2021, el nostre centre, com la resta de centres de la Comunitat Valenciana, havia de començar a treballar per àmbits a 1r de l'ESO, així que vam proposar de crear l'Àmbit **Sociolingüístic**, que integrava les matèries de Geografia i Història, Valencià: llengua i literatura, i Informàtica. D'aquesta manera, amb algun que altre problema per poder tirar endavant aquesta proposta, ja l'estiu del 2020 ens vam posar a treballar de valent per preparar un projecte d'Àmbit, que necessàriament havia de poder-se fer amb l'elaboració de Projectes interdisciplinaris (un per trimestre), afavorint la inclusió i, evidentment, amb Codocència.

El primer pas que vam fer va ser una fusió de Currículums de les tres assignatures que a partir d'ara formarien part de l'Àmbit, i el resultat fou una interrelació de continguts que va donar pas a un projecte per trimestre on se li atorgava un rol a l'alumnat. A partir d'aquest rol

començaria el recorregut per totes les etapes, on s'havia de passar per un **OPENING**, realitzar tot el **DESENVOLUPAMENT**, i presentar un **PRODUCTE FINAL** com a conclusió.

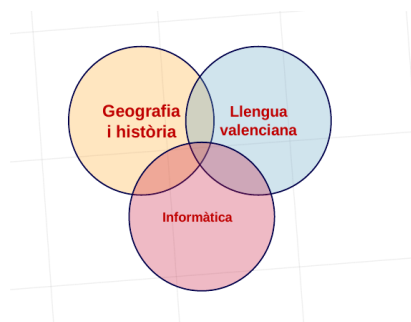

El moment de l'**OPENING** és el dia d'inici del projecte i la seua finalitat és presentar a l'alumnat la temàtica del nou projecte i aproximar-lo al rol que desenvoluparà, així com conèixer els nous companys que integraran el grup de treball. Se'ls entrega el full de ruta i les diferents etapes o parades per on passaran. S'intenta així motivar l'alumnat, i es treballa amb tallers, gimcanes, recreacions de situacions...

Pel que fa al **DESENVOLUPAMENT**, doncs és clar que té lloc en el dia a dia de les classes i la seua finalitat és adquirir les habilitats, destreses i continguts necessaris que demana el producte final. Es treballa a través del quadern de l'alumne, creat pels professors a partir de la fusió de currículums de la qual ja hem parlat, i també del quadern d'equip, en el qual els nostres alumnes posen en comú els problemes que detecten al llarg de l'evolució del projecte, s'avaluen les febleses i les fortaleses que presenten individualment i com a equip, comenten alguna anècdota que haja sorgit durant l'elaboració del treball, i molts altres aspectes que se'ls vagen ocorrent, i que després posaran en comú davant la resta de la classe.

El moment del **PRODUCTE FINAL** són els darrers dies del projecte, on el que es pretén és donar a conèixer el treball fet durant el trimestre, practicant les habilitats expositives i reflexionant al voltant del treball fet. Treballem açò a través d'una exposició on es fa ús de diferents suports tecnològics.

I com integrem les TIC en els Projectes? Doncs evidentment i com ja hem dit abans, incloent l'assignatura d'Informàtica dins de l'Àmbit, a través de la qual hem incorporat a l'aula diferents tipus de dispositius com tauletes, ordinadors, pantalles interactives i també robots. A més a més, cal dir que l'ús de plataformes digitals al llarg de tot el recorregut del projecte és habitual: plataforma Aules, correu electrònic i moltes altres.

Així doncs, explicarem un a un els nostres tres projectes, que agafen com a fil conductor el currículum de l'assignatura de Geografia i Història, amb el valencià com a llengua vehicular incorporant també els aspectes principals del currículum d'aquesta assignatura, i integrant les TIC per a l'elaboració de les diferents activitats que ens porten a la consecució del producte final.

El primer dels nostres projectes té com a títol **GO GO TRAVEL**, i el rol que agafen els nostres alumnes és el de viatgers, que han de fer una ruta per diferents ciutats del món, a través de les quals estudiaran diferents aspectes de Geografia Física, com les coordenades geogràfiques, el clima, el paisatge, el relleu...

1. OPENING

Gimcana de codis QR
Amb qui viatjaré?
Lliurament del kit del viatger/a
Quadern d'equip

2. DESENVOLUPAMENT

- 2.1. Preparem el viatge: "Ens situem"
- 2.2. Equipatge digital
- 2.3. Experts en llengua: vocals i consonants
- 2.4. Quines sabates hem de portar?
- 2.5. Experts en llengua: accentuació gràfica
- 2.6. Experts en llengua: accentuació diacrítica
- 2.7. Quina roba hem de portar?
- 2.8. Descriuim paisatges

3. PRODUCTE FINAL

Ruta interactiva
Presentem el nostre viatge

L'Opening d'aquest Projecte consisteix en una gimcana de codis QR que han de buscar pel pati del nostre Centre, d'un determinat color, que els permetrà endevinar amb quins companys viatjaran, per quin continent ho faran i quines ciutats visitaran. Una vegada descobert tot açò amb les tauletes, se'ls fa lliurament del diari de viatge i del kit del viatger: una maleta, i una targeta d'embarcament amb la qual, una vegada anotades les coordenades de les ciutats que han de visitar, faran el "check-in", embarcaran, i iniciaran així el seu viatge.

Amb açò ja pugen a la classe, on se'ls dona el quadern individual de treball i s'inicia el desenvolupament del projecte amb la realització de totes les activitats necessàries per tal d'arribar a elaborar el producte final. En aquest cas és una ruta interactiva que ha de passar

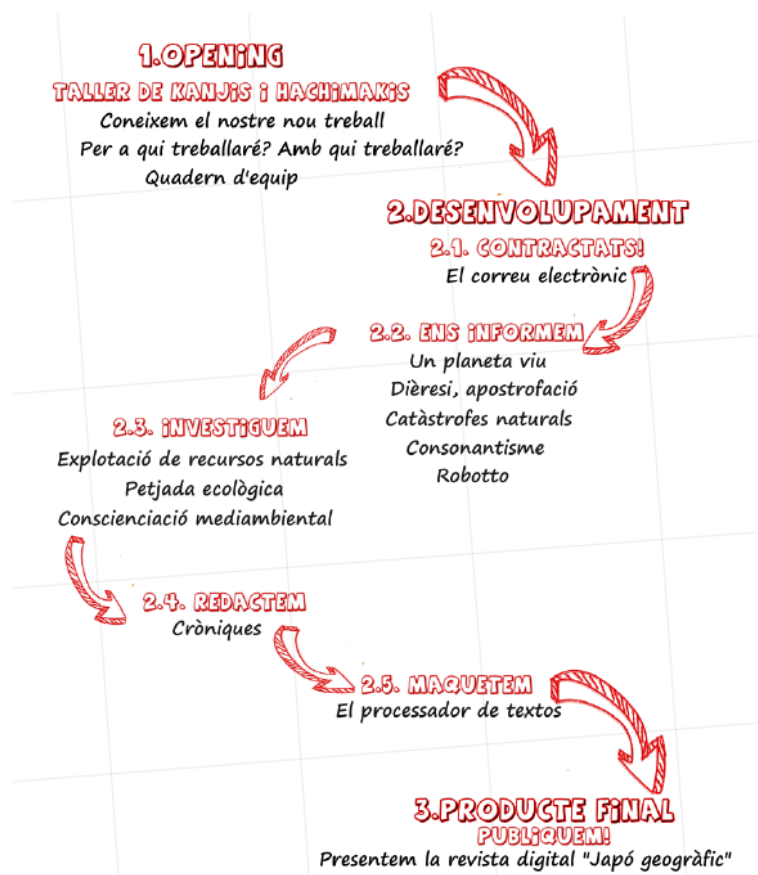

per totes les ciutats que han visitat, explicant-les geogràficament des de tots els punts de vista que han estudiat, i utilitzant el text descriptiu que han après a redactar dins el currículum de Llengua.

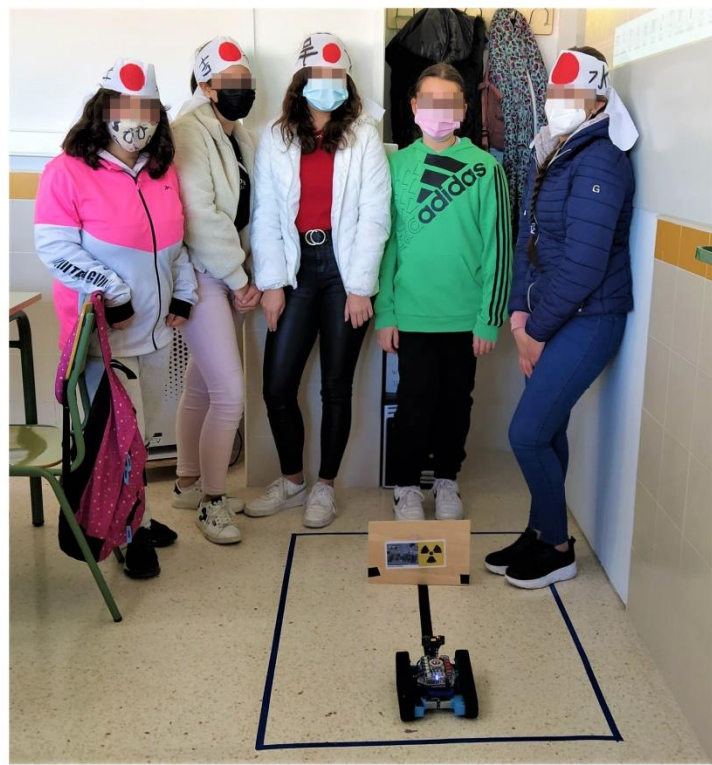
La lectura que treballem en aquest projecte, ha d'estar relacionada amb la temàtica de Geografia que estem tractant, així que hem triat una versió teatral de *Els viatges de Marco Polo*, feta per Pasqual Alapont en l'editorial Bromera. La lectura es fa a classe, teatralitzada, i es treballa amb tertúlies dialògiques. Aquesta activitat, que ens ocupa diferents sessions al llarg del trimestre, es duu a terme a la zona de lectura de l'aula, que més endavant descriurem.

El projecte del segon trimestre porta per nom **JAPÓ GEOGRÀFIC** i ara els nostres alumnes seran redactors. Treballarem com a tipologia textual la "crònica" i com a fil conductor de la revista "la Terra com a planeta viu", on tractarem temes com l'explotació de recursos i els desastres naturals, la petjada ecològica, la conscienciació mediambiental... Aleshores la seua tasca serà redactar dues cròniques per equip, una per parella, per acabar aconseguint una revista amb 10 cròniques, revista que presentaran en versió digital com a producte final del projecte.

. L'Opening d'aquest projecte consisteix en un taller de "kanjis" i "hachimakis" degut a que situem la nostra revista digital al Japó. Comencem amb un missatge enviat per l'avatar de la directora d'una revista japonesa que els anuncia que els vol contractar com a redactors, i per encoratjar-los i que estiguen molt motivats els fa que es creen els seus propis "kanjis" i

“hachimakis”. Quan acaben, signen el contracte i reben la seua acreditació com a redactors, i ja iniciem el desenvolupament del projecte amb totes les seues etapes, activitats i treballs per arribar al producte final, que en aquest cas, com hem dit anteriorment, és una revista digital interactiva que hauran de presentar per grups a la resta de la classe.

La tertúlia dialògica aquest trimestre té a veure amb la conscienciació mediambiental, així que treballarem el llibre de Joan Olivares Alfonso, *I tu, què fas contra el canvi climàtic?*, també de l'editorial Bromera.

Finalment, deixem la Geografia de costat i comencem l'últim projecte, **ARQUEÒLEGS I ARQUEÒLOGUES AL MUSEU**, on farem un recorregut per la Prehistòria i per les grans civilitzacions de la Història Antiga.

"Arqueòlegs i Arqueòlogues al Museu"

ARQUEÒLEGS I ARQUEÒLOGUES AL MUSEU

1. OPENING

EXCAVEM!

Excavem als jaciments
Diari de camp

2. DEVELOPING

2.1. CLASSIFIQUEM LES TROBALLES

Les fonts històriques
El temps històric
Les etapes de la història

2.2. ANALITZEM I INTERPRETEM LES TROBALLES

La prehistòria i les principals civilitzacions antigues

3. PRESENTEM LA NOSTRA EXPOSICIÓ

Dissenyem la sala d'exposició
Fem de guies

2.3. "HABEMUS AQUAEDUCTUM"

El text dialogat: el teatre
Temps verbals

. L'Opening d'aquest projecte és el que més expectació crea en els nostres alumnes, ja que estem al tercer trimestre i tenen les expectatives molt altes per veure amb quina cosa els sorprenem ara. Del que es tracta en aquest cas és de simular, en la part més alta del pati, cinc jaciments arqueològics que coincideixen amb jaciments reals: la Cova del Compte, Eridú, Abú Simbel, Empúries i Lucentum. Els alumnes, el dia assenyalat, baixen al pati amb totes les eines que calen com a arqueòlegs i arqueòlogues que són, i s'adrecen als jaciments, on reben una carta de Patrimoni Cultural i unes targetes que els distribueixen per equips, nous equips una altra vegada, i comencen l'excavació. Una vegada aconseguides les troballes, van a les taules que hi ha al pati i amb el diari de camp que els hem entregat escriuen tota la informació obtinguda, mesuren, daten i enregistren les troballes, els fan fotos i les envien a la Sra. Directora General de Patrimoni Cultural i Museus de la UNESCO, amb tota la informació que han obtingut.

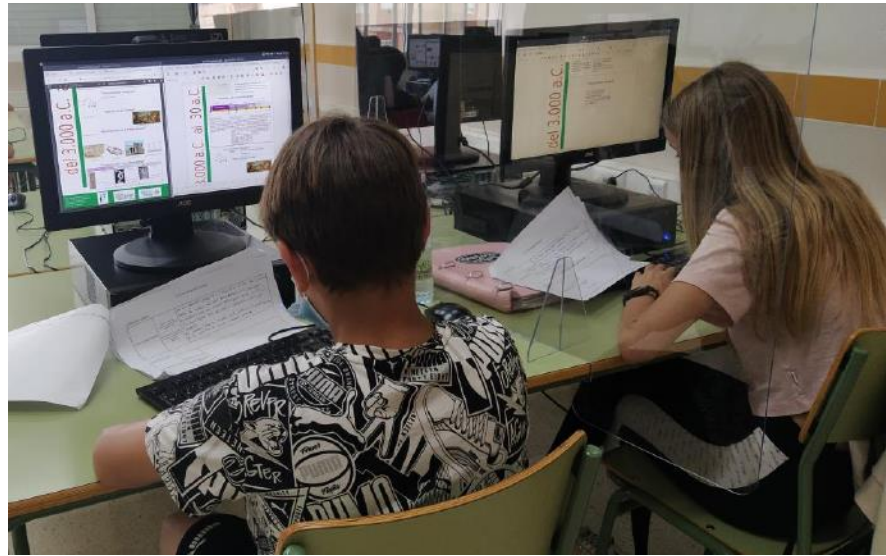

Una vegada ja tenen tot això pugem a classe i iniciem el desenvolupament del Projecte amb el Quadern de l'Alumne, que els conduirà de nou al producte final, que en aquest cas serà l'elaboració d'uns panells informatius per a un museu on s'exposaran els trets principals de les diferents civilitzacions. Cada grup elaborarà un panell expositiu, temàtic de cada període de la història estudiat que, evidentment, a final de trimestre presentaran oralment.

Pel que fa a la lectura, en aquest trimestre treballarem el text teatral *Habemus aquaeductum!* (*Una de romans*) de Vicente Cañón, que algun any fins i tot ens hem atrevit els professors a posar-lo en escena com a regal per als nostres alumnes de l'Àmbit.

El **CANVI EN L'ESPAI** és un dels pilars de la nostra intenció de canvi metodològic, a través de la interacció amb l'espai de l'aula per tal d'intentar transformar l'alumnat passiu en actiu. Per a això tenim dues "Aules Inspira21", que a banda de ser riques en materials, són aules on els nous espais, quatre zones diferents, ens proporcionen noves situacions d'aprenentatge. Tenim així una **zona cooperativa** amb mobiliari mòbil, on els nostres alumnes estan distribuïts en grups de 4 o 5, i cadascun d'ells té una funció: portaveu, coordinador/-a,

secretari/-ària i supervisor/-a. La **zona de lectura** conté també mobiliari mòbil i està situada damunt gespa artificial. Hi ha també una **zona de presentació**, on tenim la pantalla interactiva i tota una sèrie de panells de colors per anotar esquemes, idees bàsiques,... és a dir, tot allò necessari per fer una bona exposició. Finalment, hi ha un racó que fa les funcions de rebost, on tenim emmagatzemats **materials** d'oficina, consulta, lectura, materials TIC... Totes aquestes zones estan correctament senyalitzades amb rètols, i tenim també murals de colors a les parets amb pintures i frases motivadores.

Un altre dels pilars en el canvi metodològic és la **CODOCÈNCIA**, molt important en la consecució dels nostres objectius. L'organització és la següent: som cinc professors d'Àmbit, ja que tenim cinc grups de primer d'ESO, dos són especialistes de Geografia i Història, i tres especialistes de Valencià, llengua i literatura. Els tres professors de Valencià reben a l'aula a un professor de Geografia i Història una hora a la setmana per recolzar-los. A més a més també compartim tots una hora d'Informàtica a la setmana amb la professora de la matèria a la seua aula. Per tant, comptem amb dues hores de codocència de les huit que porta l'Àmbit, nou si som tutors. Amb tot i això, nosaltres continuem demanant una altra hora, una hora en què els especialistes de Llengua puguen entrar amb els professors de Geografia i Història per recolzar, cosa que pensem que també seria molt profitosa.

L'alumnat avalua trimestralment tot el procés d'ensenyament-aprenentatge, seu i de la resta de companys, així com la temàtica dels projectes, el seu desenvolupament, la codocència, l'actitud, atenció i implicació del professorat, les aules en les quals es desenvolupa el treball, la interacció de les tres assignatures en el projecte... I també se'ls dona la possibilitat de proposar canvis i d'afegir noves propostes de cara al futur.

Per concloure, direm que el treball realitzat per tot l'equip d'Àmbits al llarg d'aquests anys ha estat dur, però ens dona la sensació que anem pel bon camí, ja que estem aconseguint un canvi en l'actitud del nostre alumnat que sembla que presenta una nova motivació davant el procés d'aprenentatge. També estem aconseguint la inclusió de l'alumnat

NEAE, que se sent més segur amb el treball en grup i, a més a més, estem treballant amb la superació de la bretxa digital que havíem detectat en els nostres alumnes al període de confinament a causa de la COVID. I és per tot açò que n'estem molt orgullosos, tot i que encara queda molt camí a fer...